

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ

**Збірник матеріалів
XVII Всеукраїнської наукової конференції
студентів та молодих науковців
(Умань, 30 квітня 2024 р.)**

**Умань
2024**

Збірник засновано в 2008 р.

Періодичність: раз на рік

Засновник: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Реєстрація суб'єкта у сфері медіа від 28.12.2023 № 1982. Ідентифікатор медіа: R30-02361.

Головний редактор:

Безлюдний О. І. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Заступник головного редактора:

Годованюк Т. Л. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Відповідальний секретар:

Руденко В. М. – начальник редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени редакційної колегії:

Балдинюк О. Д. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Браславська О. В. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Григоренко Т. В. – доктор педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коваленко А. С. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коломієць Н. А. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельник О. С. – кандидат технічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельникова О. М. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Опацький І. Ю. – кандидат історичних наук, директор Бучанського центру позашкільної роботи імені Андрія Куцєвалова;

Осадченко Т. М. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Тягай І. М. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Чвертко Л. А. – кандидат економічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку Вченою радою

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

(протокол № 18 від 30 квітня 2024 р.)

НЗ4 Наука. Освіта. Молодь : зб. матеріалів XVI Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців (Умань, 30 квітня 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; за ред. О. І. Безлюдного ; [редкол.: О. Д. Балдинюк, О. В. Браславська, Т. В. Григоренко та ін.]. – Умань : Візаві, 2024. – 290 с.

До збірника увійшли матеріали XVII Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих науковців «Наука. Освіта. Молодь», яка відбулася на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 30 квітня 2024 року.

УДК 378.147.091.33-028.42(06)

Відповідальність за достовірність поданої інформації (зміст, точність цитат, прізвищ, дат тощо), а також за дотримання академічної доброчесності у своїх матеріалах несуть автори публікацій.

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2024

ЗМІСТ

Олександра Байдюк

Використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій під час викладання іноземних мов у закладах вищої освіти 11

Oleksandr Baranov

Leading branches of technological sciences: information technologies, nanotechnologies, energy technologies, robotics and aerospace technologies 14

Андрій Бевз

Інтеграція та вплив штучного інтелекту на маркетингову комунікацію 16

Yaroslav Belei

Natural sciences – past, present, future 19

Inna Berzhanir, Valeriia Samborska

Ways to improve the accounting of settlements with business entities 21

Даріна Біньковська

Початки жіночої освіти у Наддніпрянській Україні (друга пол. XIX ст. – поч. XX ст.) 23

Анастасія Благополучна, Ян Довгошия

Особливості управління персоналом в готелях 26

Анастасія Благополучна, Віталій Одінець

Енергозбереження в готельному господарстві 27

Анастасія Благополучна, Яна Щербак

Перспективні напрямки розвитку ресторанного господарства в Україні 29

Анастасія Благополучна, Юлія Яворська

Управління якістю обслуговування в ресторанному господарстві 31

Олександр Богурський

Перспективи використання електронних ресурсів на уроках математики 33

Олександр Богурський

Ефективність використання відеоуроків у електронних посібниках із математики 36

Поліна Бойко

Специфіка соціальної роботи з ветеранами війни 38

Альона Бондар Механізми психологічного захисту в юнацькому віці: теоретичний аспект	41
Діана Брусова Шляхи психологічної інтервенції емоційного вигорання у майбутніх психологів	43
Володимир Будзінський Особливості антикризового управління в сучасних умовах господарювання	45
Олена Войтенко Шевченкова творчість і XXI століття: концепція уявної експозиції	48
Олександр Галавай Застосування немонотонних логік у нейронних мережах	51
Олександр Гембарук Трансформація концепту «війна» у медіапросторі: аналіз блогосфери	55
Катерина Гноєва Світло в темряві: історія Оксани Мешко та її протистояння репресивному режиму	58
Наталія Гончарук Інформаційно-комунікаційні технології як засіб підвищення мотивації здобувачів освіти до вивчення англійської мови	61
Ірина Грабчак Безробіття в Україні: шляхи подолання	63
Михайло Григораш Шляхи підвищення мотивації до вивчення англійської мови	66
Олег Григор'єв Феномен депривації особистості в умовах психоневрологічного інтернату	68
Світлана Грунник Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів з математики	71
Олександра Гульчук Психологічні аспекти професійного вигорання у соціальних працівників	72
Наталія Демчик Приклад Фінляндії у підготовці учнівської молоді до створення сім'ї	75

Софія Дода	
Основні чинники самотності студентів	77
Марія Доценко	
Міжнародні конгреси історичних наук (1900–1913 рр.): тематична специфіка	79
Ольга Драндалуш	
До проблеми навчання математики учнів початкової школи з порушеннями інтелектуального розвитку	81
Інна Дружиніна, Катерина Лукомська	
Феномен самооцінки в психологічній науці	83
Ivan Duka	
Modern air intelligence in Ukraine	86
Валентина Дюльгер	
Соціальна компетентність як складова соціалізації дитини дошкільного віку	88
Данило Жирко	
Мотив шляху до слави у дзеркалі мікронаративу (на матеріалі біографії Роберта Оппенгеймера та її українськомовного перекладу)	91
Тетяна Ісько	
Використання сучасних математичних сервісів для розв'язування задач з параметрами під час навчання учнів математики	94
Даніяр Кікбаєв	
Детермінанти зловмисної творчості	96
Максим Ковтанюк	
Соціальні VR-платформи як засіб взаємодії зі здобувачами під час дистанційного навчання	100
Олександр Корнієнко	
Алгоритм та індикатори оцінки рівня економічної безпеки регіону	102
Анастасія Кособуцька	
Практика соціальної роботи з жінками у громадських організаціях Рівненщини	106
Vasyl Krasnoshtan	
Anatomical-morphological changes in the leaves of grain sorghum under the biologization of cultivation technology	108
Інна Криворучко	
Можливості онлайн-сервісу Canva для створення навчальних відео	111

Інна Криворучко, Олександр Плецький Використання віртуальних інтерактивних дошок у викладанні інформатики під час дистанційного навчання	113
Інна Криворучко, Дмитро Криворучко Методи та прийоми формування дослідницької компетентності на уроках природничих наук	115
Тетяна Крилова Вплив рівня емоційного інтелекту на тип міжособистісних стосунків у підлітковому віці	117
Maksym Lagosha Livestock farming in Kharkiv region in the period of the full-scale war	120
Ярослав Лебідь Застосування безпілотних літальних апаратів в геодезії	123
Ольга Логінова Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки	125
Лія Лукіна Штучний інтелект: новий рівень у вивченні польської мови	127
Oleksandr Liulchenko The significance of “soft skills” for the formation of a culture of safety among bachelor’s degrees in institutions of higher education	129
Віталій Маніяк Стратегії протистояння російській пропаганді: педагогічний вимір локалізації проблеми	132
Evheniy Markevych The role of interdisciplinary approach in contemporary historical research	135
Анастасія Медведєва Застосування доповненої реальності для оптимізації навчання польської мови	138
Павло Михайлюк Рівняння Беллмана для задачі оптимального керування диференціальними рівняннями з імпульсною дією	140
Марія Моторна Роль мотивації в підготовці майбутнього соціального працівника до волонтерської діяльності	142

Yulia Musienko Boosting students' confidence in their English-speaking skills	144
Тетяна Мухіна, Владислава Качасва Навчально-методичне забезпечення математичної освітньої галузі: порівняльний аналіз підручників для початкової школи	146
Наталія Недайборщ Вивчення розвитку поняття «будова речовини» на основі концепції обґрунтування при навчанні майбутнього вчителя хімії	148
Anastasiia Nepomiashcha Enhancing student engagement and self-assurance in oral communication tasks	151
Liudmyla Neshchadym Environmental certification at the enterprises of the hospitality industry	153
Анастасія Огер Сутність і наслідки насильства у сім'ї та психологічна допомога постраждалим	156
Тетяна Панасюк Стабілізація психічних станів дітей дошкільного віку засобами психогімнастики	159
Роман Панченко Тимчасово переміщені особи: термінологічні розмежування	161
Maxim Parfionov, Victoria Linnik Recurrence formulas in the probability theory	165
Алеся Пащенко, Ольга Черницька Вплив кіноіндустрії на туристичну діяльність	168
Юлія Присяжнюк Іван Сидорович Їжакевич: український Нестор-літописець від малювання	172
Софія Прокопчук Вплив російської агресії на території України на глобальну морську логістику	175
Ілля Пуголовко Податковий комплаєнс в епоху діджиталізації	178
Людмила Райлян Волонтерство як один із чинників формування особистості майбутнього вчителя початкової школи	180

Інна Рожі Віртуальні екскурсії як одна з ефективних форм організації освітнього процесу на уроках географії	182
Анна Рудюк Ціннісні орієнтації сучасної молоді: соціально-психологічний аспект	185
Василь Русавський Вміст хлорофілів у листках нуту за дії гербіциду Рейсер, регулятора росту рослин Регоплант та мікробного препарату Ризогумін	188
Вікторія Скакун Вплив кімнатних рослин на самопочуття людини	190
Karina Skalozub Use of AI in food technology	193
Катерина Скрильова Інклюзивна освіта як освітня парадигма розвитку демократичного суспільства	195
Viktoriia Slipenko Language educational policy of the European Union countries: a brief review	197
Марина Солтусенко Використання технологій мультимедія в початковій школі для підвищення мотивації та зацікавленості у навчанні	200
Ніна Сочинська Умови правового виховання дітей дошкільного віку	203
Дар'я Стеценко Корекція мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку засобами кінезіотерапії	205
Ольга Стрецул Героїчна постать Івана Сірка в історико-героїчних легендах і переказах	208
Ірина Таран Використання риторичних прийомів в англomовному медійному інтерв'ю	211
Єлизавета Тарапата Роль експресивного синтаксису у формуванні граматичної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури	213

Анастасія Татарова Особливості формування соціального інтелекту у юнацькому віці	215
Анна Татарова Гендерні особливості негативного самоствавлення у підлітковому віці	219
Юлія Тільна Особливості використання матеріалів для виготовлення екологічного одягу	222
Любов Тітова Верік як засіб створення візуального контенту	225
Любов Тітова, Олег Бербега Ігрові симулятори у формуванні інформаційно-цифрової компетентності учнів 5–6 класів на уроках інформатики	228
Оксана Томіна Особливості обліку реалізації товарів	230
Анна Турчин Інноваційні підходи до використання гри в сучасній дошкільній освіті	232
Kristina Tiutiunova Use of biofuel as an alternative to exhaust fuel in Ukraine	236
Ірина Тягай Особливості формування дослідницької компетентності майбутнього вчителя математики	238
Юлія Успенська Використання комп'ютерних технологій у формуванні еколого-природничої компетентності дошкільників в умовах дистанційного навчання	241
Дарина Фарбатюк Особливості перекладу музичної термінології з англійської на українську мову	243
Катерина Хрипун Значення віртуальної екскурсії в підготовці майбутніх викладачів харчового профілю	245
Дар'я Чепіга Чоловічий костюм в Ассіро-Вавілонії	247
Дар'я Чепіга Сприйняття реформ Мейдзі в японському суспільстві	249

Nina Chernikova

The most important silicon factors in the adaptation process of plant groups to adverse environmental factors 252

Вадим Чичук, Іван Лопатко

Інтеграція новітніх навчальних платформ у процес дистанційного та змішаного навчання 254

Ольга Швець

Співпраця соціального працівника з батьками дітей з особливими освітніми потребами 257

Валентин Шевченко

Вплив іспанського фольклору та втілення естетичних принципів Ренасім'єнто у творчості Мануеля де Фальї (на прикладі твору «Іспанський танок» з опери «Коротке життя») 259

Bohdan Shpak

The role of agricultural sciences in the sustainable development of agriculture 263

Данило Щоголь

Волонтерство та соціальна робота: спільні й відмінні риси двох сфер діяльності 265

Віталій Юрченко

Діяльність шкіл національних меншин Правобережної України у кінці ХІХ – на початку ХХ століття як історико-педагогічна проблема 268

Людмила Юта

Риторика вітань: українознавчий вимір 272

Наталія Яковлева

Новаторство поезії Івана Драча 275

НАШІ АВТОРИ 279

Список використаних джерел

1. Ковтанюк М. С. Використання онлайн-сервісів для організації дистанційного та проектного навчання. *Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика* : XIII Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф., м. Умань, 24 листопада 2022 р. Умань, 2022. С. 255–258.
2. Криворучко І. І. Онлайн-конструктори для створення інтерактивних робочих аркушів. *Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі* : IV Всеукр. (з міжн. участю) наук.-практ. конф. молодих вчених, м. Харків, 11–12 травня 2022 р. Харків, 2022. С. 135–137.
3. Медведєва М. О. Використання Classroomscreen в освітньому процесі. *Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка* : IV Міжнар. науково-практ. інтернет-конф., м. Полтава, 22–23 лют. 2024 р. Полтава, 2024. С. 510–512.
4. Медведєва М. О., Жмурко О. І., Криворучко І. І., Ковтанюк М. С. Організація продуктивної взаємодії між учасниками освітнього процесу в умовах дистанційного навчання: аналіз сучасних додатків. *Науковий часопис*. 2021. Т. 1, № 80. С. 248–255.
5. Тітова Л. О. Онлайн-засоби формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх педагогів в умовах дистанційного навчання. *Věda a perspektivy*. 2022. № 5(12). С. 132–143. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-5\(12\)-132-143](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-5(12)-132-143).
6. Ткачук Г. В. Використання методів проблемного навчання у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики. *Перспективи та інновації науки*. 2022. № 2(7). С. 634–645.
7. Ткачук Г. В., Бондаренко Т. В. Досвід використання віртуальної стіни Padlet у процесі проведення дистанційного практичного заняття. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. Вип. 20(27). 2018. С. 102–107.
8. Ямковенко В. О., Криворучко І. І. Використання інтерактивних технологій для покращення засвоєння матеріалу та підвищення ефективності навчання. *Цифрові технології у професійній діяльності* : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 12–13 травня 2023 р. Бердянськ, 2023. С. 77–80.

*Інна Криворучко,
Дмитро Криворучко*

**МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ ПРИРОДНИЧИХ НАУК**

У сучасному світі науковий прогрес є ключовим фактором у розвитку суспільства. Формування дослідницької компетентності в учнів є одним із найважливіших завдань освіти, оскільки воно сприяє розвитку

критичного мислення, творчих здібностей та вмінню самостійно опрацьовувати інформацію [2]. Уроки природничих наук є важливим інструментом для формування дослідницької компетентності саме серед учнів. Розглянемо методи та прийоми, що сприяють ефективному формуванню дослідницької компетентності на уроках природничих наук:

1. **Проблемне навчання:** метод передбачає вирішення учнями реальних проблем або завдань, що вимагають застосування наукових знань та дослідницьких навичок. Учитель може пропонувати учням досліджувати певні явища або проблеми, використовуючи науковий метод, спостереження та аналіз.

2. **Проектне навчання:** учні можуть працювати над проектами, які передбачають самостійне збирання, обробку та аналіз даних, а також висновки на основі отриманих результатів. Проектне навчання створює умови для розвитку дослідницьких навичок та сприяє інтеграції знань з різних предметних галузей [1].

3. **Лабораторні роботи:** проведення лабораторних робіт дозволяє учням відчувати себе науковцями, здійснювати спостереження, вимірювання, експерименти та аналіз результатів. Даний метод сприяє розвитку практичних навичок та навичок роботи з науковим обладнанням.

4. **Групові форми роботи:** використання групової роботи на уроках дозволяє учням обмінюватися ідеями, спільно розв'язувати задачі та вирішувати проблеми. Робота у групі сприяє розвитку комунікативних навичок та вмінню працювати в колективі [5].

5. **Використання інтерактивних технологій:** використання сучасних інтерактивних технологій на уроках природничих наук дозволяє залучити учнів до активного навчання, робити власні відкриття та дослідження, а також ділитися результатами з іншими [4].

Ефективне формування дослідницької компетентності на уроках природничих наук є важливим завданням сучасної освіти. Методи та прийоми, які були розглянуті в цій статті, дозволяють створити сприятливі умови для розвитку наукового мислення, творчих здібностей та самостійності учнів. Реалізація цих методів у практиці навчання сприятиме підготовці молодого покоління до активної участі в науковому житті суспільства.

Список використаних джерел

1. Ковтанюк М. С. Використання онлайн-сервісів для організації дистанційного та проектного навчання. *Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика* : XIII Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф., м. Умань, 24 листопада 2022 р. Умань, 2022. С. 255–258.
2. Криворучко Д. І. Значення дослідницької діяльності в освітньому процесі. *Сучасні інформаційні технології в освіті і науці* : матеріали

- V Всеукр. наук.-практ. конф., м. Умань, 16–17 лист. 2023 р. Умань, 2023. С. 75–76.
3. Криворучко І. І. Критерії та показники сформованості дослідницької компетентності майбутніх учителів інформатики. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. № 4(10) 2023. С. 326–337.
 4. Криворучко І. І., Ковтанюк М. С. Використання інтерактивних технологій в освітньому процесі. *Інформаційно-комп'ютерні технології – 2021 (ІКТ-2021)* : тези доп. XII Міжнар. науково-техн. конф., м. Житомир, 01–03 квіт. 2021 р. Житомир, 2021. С. 145–146.
 5. Медведєва М. О., Криворучко І. І. Онлайн-сервіси для організації проектного навчання у закладах вищої освіти. *Інновації в суднобудуванні та океанотехніці* : XII Міжнар. науково-техн. конф., м. Миколаїв. 2021. С. 450–452.
 6. Тітова Л. О. Лепбук як засіб інтерактивної взаємодії. *Комп'ютерні технології: інновації, проблеми, рішення* : тези V Всеукр. науково-техн. конф., м. Житомир, 1–2 груд. 2022 р. Житомир. С. 312–313.

Тетяна Крилова

ВПЛИВ РІВНЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ТИП МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ

Актуальність даного питання заперечувати вкрай складно, адже емоційний інтелект є не менш важливою складовою для успішної адаптації особистості в соціумі ніж знання, вміння, навички та інші здібності, які нині називаються *soft skills*. Це загальні, тобто універсальні уміння та навички, котрі допомагають будь-якій людині добре адаптуватися в соціумі та комфортно в ньому жити, таким чином співіснуючи та співпрацюючи з іншими членами суспільства.

Важливість даного явища полягає в тому, що людям не вистачає лише загального інтелекту та інших навичок, як загальних, так і спеціальних, а потрібна здатність розпізнавати власні емоції, стани, відчуття співрозмовника, і чим краще особистість здатна це робити, тим більш комфортне та якісне її життя серед людей.

У підлітковому віці ця тема є надзвичайно актуальною, адже провідний вид діяльності цього періоду – інтимно-особистісне спілкування.

У цей час яскраво проявляється вплив емоцій на життя підлітка, формуються патерни поведінки, способи реагування на певні ситуації та вміння спілкуватися з іншими людьми, є потреба у визнанні саме серед підлітків – своїх ровесників та прагнення показати себе з кращої сторони. Тобто підліток прагне тісного міжособистісного спілкування, а це є не можливим без емоційного компоненту комунікації, без можливості розуміти власні емоції та емоції інших людей, здатності брати ці емоції під